

Az aggteleki kultúrbostrány

Magvan az új kijárat — de nem lehet végigmenni a barlangon

A Magyarországi Kárpát Egyesület központja két évvel ezelőtt akciót kezdett, melynek célja az aggteleki barlang kultúrájának kiépítése s a barlang jelentőségéhez mérten látogatottabbá tétele volt. A Kárpát Egyesület nagy ambícióval fogott a munkához és két év leforgása alatt egy új kijáratot nyitott Jósvalónél, melyen keresztül sokkal közelebb és sokkal kényelmesebben lehet elérni a barlang járatait, mint az aggteleki bejáraton át.

Az eseményeket az egész magyar turistatársadalom figyelemmel kísérte és örömmel fogadták ezt a szép és értékes eredményt, a Kárpát Egyesület pedig hozzáfogott, hogy közkinccsé tehesse az új bejárat előnyeit.

Csak hogy a Kárpát Egyesület kifejejtette a dologból saját gyermekét, a Gömöri Osztályt.

Röviden: megvan az új kijárat, hozzáférhető a barlang és most a Gömöri Osztály fegyveres emberei fogadják azokat, akik a jósvalói bejáraton mentek be a barlangba és még akkor sem engedik őket keresztül menni a barlangon, ha hajlandók megfizetni azt a belépődíjat is, amelyet a Gömöri Osztály az aggteleki bejáratnál szed.

Konkrét eset a sok közül: a székesfehérvári reálgimnázium kirándulása május 27-én.

*

Munkatársunk felkereste *Kaffka* Péter fővárosi mérnököt, a Magyarországi Kárpát Egyesület központi titkárát, aki a következőket mondotta:

— Az új bejárat építése körül tört ki a harc a Gömöri Osztály és a Központ között. *A Gömöri Osztály kezdettől fogva nem nézte jó szemmel a központi — közérdekű — törekvéseket és most, amikor az új bejárat megnyílt, a viszony meglehetősen hideggé vált.* A Központ mindent elkövetett, hogy a kérdést a közérdeknek megfelelően oldja meg, sajnos, ez a törekvés a Gömöri Osztály magatartásán kudarcot vallott.

— A Központ beinvesztált 16.000 pengót az új bejárat építésébe és akkor, amikor a Gömöri Osztállyal való tárgyalásain elértek addig, hogy mi hajlandók voltunk átadni az új járatot, a Gömöri Osztály pedig késznek mutatkozott azt átvenni, a Központnak az összes feltételeit elfogadta az Osztály, ezt a 16.000 pengót is hajlandó lett volna megtéríteni, de nem volt hajlandó elfogadni a Központnak azt a feltételét, mely szerint a Központnak joga lett volna az új járatokban saját

költségére munkálkodni és a járat kultúráját kiegészíteni. *Ezt a feltételt a gömöriek nem fogadták el és ebből látszik törekvésük is: hajlandók átvenni az új járatot és az új bejáratot, de csak azért, hogy lehetetlenné tegyék használatát.*

— Ez a törekvés súlyosan vét a közérdek ellen. *Az új bejárat egyharmad annyira fekszik a vasúttól, mint a régi; az új bejáratig el van húzva az olcsó, vizierő útján termelt áram, a régihez csak drága áramot lehetne vezetni! — igen ám, de mindez ellene van bizonyos érdekeknek. Megyei és egyéb érdekeknek.*

— A háborúság ma már a fegyveres ellenállásig terjedt és ismerve a gömöriek rideg álláspontját, bizony meglehetősen pesszimiztikusan nézünk a közeljövő elébe. Itt megjegyzem, hogy *Tókos* Károlynak, aki egyik vezetője a Gömöri Osztálynak és mint ilyen

gondnoka a barlangnak, 140 pengő havi tiszteletdíja van a barlang jövedelmeiből, azonkívül bizonyos procentuális jövedelme is van.

Munkatársunk kérdést intézett *Kaffka* titkárhoz a Központ legközelebbi terveit illetőleg is, melyre ő a következőket mondotta:

— Mi négy ajánlatot tettünk a Gömöri Osztálynak, de az Osztály azokat kivétel nélkül elutasította. Most felszólítjuk az Osztályt: tegyen ő ajánlatot! Lássuk, hogyan képzelik a gömöriek a megoldást.

— Mi idefönn a turistatársadalom érdekeit tartjuk szem előtt és a dolgok folyása megérlette bennünk azt a hitet, hogy itt a legmegfelelőbb lenne, ha az állam venné át a barlangot. *Dr. Kadics* Ottokár főgeológus, aki a földművelésügyi minisztérium természetvédelmi osztályát vezeti, már csinált is egy tervet, mely szerint az államnak semmi anyag! megterhelést sem jelentene a barlang átvétele.

— Mert mi így bénák vagyunk. A Gömöri Osztály olyan eszközökkel harcol, melyek ellen nincs védelmünk. Nem vezethetjük be a villanyt, mert a gömöriek *leverik*. Nem tehetünk semmit, mert mindenütt szembeálljuk magunkat a gömöriekkel.

— A Központnak módja lenne az Osztállyal szemben erélyesen fellépni, de az bármennyire közérdek, a Központ csak a legvégső esetben élhet ezzel az eszközzel. Egyelőre tehát várunk és meghallgatjuk a Gömöri Osztály ajánlatát.